

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Medhamn,
Kristinehamns kommun, Värmlands län

Hur processen har bedrivits:

- Detaljplanen har varit tillgänglig för samråd under tiden 25 april till 13 juni 2025.
- Samrådet har anslagits på kommunens anslagstavla. Meddelande om samråd har sänts till sakägare enligt fastighetsförteckning, myndigheter, organisationer och andra berörda. Samtliga planhandlingar har funnits tillgängliga på stadsbiblioteket, i kommunhuset samt på kommunens webbplats.

Inkomna yttranden utan erinran:

- Region Värmland
- Bergslagens räddningstjänst
- Vattenfall
- Skanova

Yttranden med synpunkter:

- Länsstyrelsen
- Lantmäteriet
- Miljö- och byggnadsnämnden
- Fastighetsägare Medhamn 1:24
- Närboende till planområdet
- Föreningen för byggnadskultur
- Sällskapet för naturskydd
- Ellevio

GRANSKNINGSHANDLING

Datum: 2026-04-17

Diarienummer: Ks/2022:82

Handläggare: Johan Stenson

Förändringar av planen efter samrådet:

- Efter samrådet har planområdet minskats betydligt. Bland annat har alla områden med befintlig bebyggelse tagits bort och det södra utbyggnadsområdet utgått. Vad gäller de kvarvarande områdena, Medhamn 1:36>9 och Medhamn1:62 har den möjliga exploateringen minskats från totalt 22-24 nya bostäder i samrådsförslaget till totalt sex nya bostäder.
- VA-lösningen inom kvarvarande delar av planområdet har justerats så att det i bygglovsskedet är upp till de sökande att visa att den tänkta lösningen inte påverkar omgivningen på ett negativt sätt.

Kvarstående synpunkter efter samrådet:

Synpunkter som berör områden som utgått ur planområdet tas inte upp i nedanstående lista.

- Lantmäteriets synpunkt om att fastighetsgränser i planområdesgränsen ska lägesbestämmas.
- Närboendes synpunkt om att endast hamnområdet bör utvecklas.
- Sällskapet för naturskydds synpunkt om att även Hamnudden ska ingå i planområdet

Ställningstagande:

Efter gjorda justeringar bedöms detaljplanen vara redo för granskning.

2026-04-17

Johan Stenson

Planarkitekt, Norconsult AB

Länsstyrelsens yttrande

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Kommunen bedömer att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen. Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget är inte helt förenlig med Länsstyrelsens granskningsyttrande till översiktsplanen.

Länsstyrelsen har i granskningsyttrandet ifrågasatt södra delen av Medhamns lämplighet som ett LIS-område, eftersom området är låglänt och hyser natur- och kulturvärden. Vidare behövs naturvärdesinventering och artinventering tas fram som viktiga bedömningsunderlag för alla LIS-områden.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör strandskydd, hälsa och säkerhet, risk för översvämning eller erosion ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan Länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Strandskydd

Badplatsen kommer enligt planförslaget att vara relativt liten – drygt 4000 kvm på land, och ha enskilt huvudmannaskap. Badplatsen kommer att vara omgärdad av bostadskvarter och enskilda vägar som kan bommas. Planförslagets utformning innebär en risk att badplatsen kan komma att upplevas privat och enbart vara allmänt tillgänglig från vattnet. Enligt kommunens översiktsplan ska ytterligare byggrätter anpassas för att trygga allmänhetens tillgång till stranden inom LIS-området

Planeringsavdelningens kommentarer

Badplatsen utgår ur planförslaget. Marken planläggs endast som naturmark. Vattenområdet som öppet vattenområde.

Länsstyrelsens yttrande

Som särskilda skäl för att upphäva strandskyddet i badvattnet åberopar kommunen att badbryggan måste ligga i vattnet och området är utpekad som LIS-område. Länsstyrelsen ser svårighet att motivera att en privat badplats kan bidra till landsbygdens långsiktiga utveckling. Om kommunen vill fortsätta använda LIS som skäl för att upphäva strandskyddet vid badplatsen, menar Länsstyrelsen att kommunen behöver säkra badplatsens allmänna tillgänglighet.

Länsstyrelsen har i granskningsyttrandet till översiktsplanen bedömt att inom LIS-område Medhamn ska naturvärdena utredas. Länsstyrelsen såg dessutom svårigheter i att exploatera den södra delen av LIS-området som omfattas av kända natur- och kulturvärden samt är låglänt.

Kommunen bedömer att föreslagen exploatering enligt planförslaget inom den södra delen av LIS-området inte påverkar strandskyddets syften på ett oacceptabelt sätt. Länsstyrelsen anser att denna bedömning behöver motiveras och grundas på bedömning om naturvärde och påverkan på skyddade arter. Läs även avsnitt *Naturmiljövärden och Artskydd*.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Vatten och avlopp

Enligt planbeskrivningen har befintliga bostäder inom planområdet enskilda vatten- och avloppsanläggningar inom egna fastigheter. Flera fastigheter har idag WC trots att det inte bedömdes vara en lämplig toalettlösning i gällande detaljplanen. Det framgår inte om konsekvenserna av dessa har utretts innan de installerades. Det är också oklart om kvalitén på dricksvatten från befintliga brunnar är godkänd. Länsstyrelsen har fått kännedom från boende i området om att vattnet från den egna brunnen var otjänligt. Enligt kommunens bedömning kommer en utveckling av befintliga bostadsfastigheter att ställa helt andra krav på både vatten- och avloppsförsörjning än idag och att detta kommer att vara svårt att lösa inom de egna fastigheterna, därför införs villkor vid utbyggnad om anslutning till en gemensamhetsanläggning för avloppsrening. Det framgår inte om en gemensamhetsanläggning för avlopp kommer förbättra kvaliteten på dricksvattnet från befintliga brunnar.

Planeringsavdelningens kommentarer

Det nya området för bostäder i söder utgår.

Fyra av de infiltrationsanläggningar för WC som finns i anslutning till planområdet fick tillstånd från miljöförvaltningen 1993-94. För den femte infiltrationsanläggningen saknas uppgifter om tillstånd vilket kan innebära att den installerats tidigare.

Befintlig bebyggelse ingår inte längre i planområdet och utgångspunkten för planläggningen av nya bostäder är att deras VA-lösningar inte ska påverka befintliga anläggningar samtidigt som de nya anläggningarna inte heller ska påverkas av befintliga anläggningar.

Länsstyrelsens yttrande

Med hänsyn till ovanstående anser Länsstyrelsen att kommunen till detaljplanens granskningsskede behöver göra en tydlig bedömning av befintliga vatten- och avloppsanläggningar om de kan försörja pågående markanvändningar. Vidare behöver också konsekvenser av gemensamhetsanläggningar förtydligas gällande påverkan på dricksvattnets kvalitet.

Länsstyrelsen noterar att det finns flera infiltrationsanläggningar för WC och BDT som ligger högre upp än de föreslagna nya vattentäkterna. Det är inte tvingande att avveckla dessa anläggningar mot oförändrad byggnadsstorlek. Marken som reserveras för nya avloppsanläggningar ligger också högre upp än befintliga vattentäkter. Länsstyrelsen ställer sig därför frågande om den föreslagna lösningen kan säkra dricksvattnets kvalitet i både de befintliga och nya vattentäkterna.

Länsstyrelsen vill påpeka att kommunen i framtiden kan tvingas att ansvara för vatten- och avloppsförsörjningen i området om det uppstår problem med bildandet av gemesamhetsanläggningarna eller drift/skötsel av anläggningarna.

Översvämning

Delar av planområdet riskerar att översvämmas om Vänerns vattenstånd ökar. Ny sammanhållen bebyggelse med tillfartsvägar ska enligt Boverkets tillsynsvägledning ha en kontinuerlig funktion under en sådan översvämningshändelse och ska därför som huvudregel lokaliseras till områden utan risk för översvämning. Det innebär över beräknad högsta nivå (BHN) som för Kristinehamn är +47,13 (RH2000), efter Länsstyrelsens beslut (2021-02-24) om att inte addera dynamisk temporär vinduppstuvning. Vid komplettering i befintlig bebyggd miljö, och när ett planområde inte är möjligt att anpassa till BHN, är det möjligt att tillämpa avsteg från huvudregeln. Vidare så ska vid avsteg även en konsekvensanalys tas fram. Den kortfattade konsekvensbeskrivningen som finns i planbeskrivningen berör endast översvämningshändelse vid 200- årsnivå men saknas för beräknad högsta nivå.

Planeringsavdelningens kommentarer

Se tidigare kommentar.

Det nya planförslaget möjliggör att renat avloppsvatten släpps ut i Vänern om detta behövs för att trygga befintliga vattentäkter. Baserat på WSP:s översiktliga VA-utredning finns det möjligheter att anlägga vattentäkter inom planområdet även om hänsyn tas till rekommenderade skyddszoner kring utsläppspunkter från avloppsreningsanläggningar.

Kommunen är medveten om den risken men bedömer att detta kan undvikas genom kravställning och prövning av ansökningar för nya VA-anläggningar i kombination med utökad tillsyn av befintliga anläggningar i anslutning till planområdet.

Länsstyrelsens yttrande

Vänerns 200-årsnivå för Kristinehamn är +46,53 (RH2000). Kommunen har dock utgått från en annan nivå i planhandlingen. Här skiljer sig kommunens och Länsstyrelsens syn på planeringsnivåer.

Kommunen behöver se över den redovisade planeringsnivån. Kommunen behöver även motivera avsteg om sådana åberopas, samt bättre beskriva konsekvensen av en översvämningshändelse.

Allmänna platser har enskilt huvudmannaskap inom planområdet, vilket innebär att det finns ingen skyldighet för den enskilda huvudmannen att genomföra den allmänna platsen enligt planförslaget, till skillnad från ett kommunalt huvudmannaskap. Det är i dagsläget osäkert om diken och våtmark som enligt planförslaget ska hantera dagvattnet kommer anläggas. Kommunen behöver antingen i planen redovisa hur genomförandet av dessa anläggningar kommer att säkras eller motivera att markanvändning enligt planförslaget är lämplig även utan dessa anläggningar.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Strandskydd

Den sydligast belägna kvartersmarken för tekniska anläggningar omfattas av strandskyddet. Strandskyddet upphävs dock inte genom detaljplanen. Det är oklart om de föreslagna anläggningarna kan få en dispens från strandskyddet och genomföras, vilket är avgörande för om närliggande bostadskvarteret kan bebyggas. Kommunen behöver förtydliga detta i det fortsatta planarbetet.

Bestämmelsen a4, som upphäver strandskyddet inom bostadskvarteret i norr (Medhamn 1:38, 1:39, 1:40 och 1:41), begränsas av egenskapsgräns, vilket betyder att strandskyddet kvarstår inom några prickade ytor. Om kommunen avser att upphäva strandskyddet inom hela användningsområdena, kan a4 förslagsvis ersättas av a5.

Planeringsavdelningens kommentarer

När befintlig bebyggelse och möjlighet till nya bostäder i söder utgått ur planen ligger den lägst belägna bostadsmarken med byggrätt på nivåer mellan 48,0 och 48,5 meter.

De diken, flödesvägar och våtmarken som avses hantera dagvattnet mot sydväst är befintliga.

Området utgår

Fastigheterna utgår.

Länsstyrelsens yttrande

Naturmiljövärden

Länsstyrelsen noterar att ingen naturvärdesinventering är framtagen för detaljplanen. Kommunen skriver att skogen som utgör naturmarken är avverkad. Länsstyrelsen bedömer att det krävs en naturvärdesbedömning när naturmark tas anspråk för exploatering. Inom en yta med avverkad skog kan det finnas hålträd, död ved eller andra naturmiljöer som sparats och dessa behöver beskrivas och bedömas.

Det framgår av planbeskrivningen att del av en befintlig våtmark kommer utnyttjas för fördröjning och rening av dagvatten. En naturvärdesinventering över våtmarksområdet behöver genomföras för att säkerställa de förslagna åtgärdernas lämplighet.

Om vassområdet söder om hamnen avses att beröras genom utbyggnad eller liknande ska en naturvärdesinventering utföras avseende på både vattenlevande organismer, flora och fauna, då vassområden är viktiga för boplats, lek, uppväxt, födosöksområden, gömslen.

Artskydd

Länsstyrelsen saknar även en utförligare bedömning om genomförandet av detaljplanen kan komma att påverka fridlysta och/eller rödlistade arter. Norr om planområdet finns fågelskyddsområdet Piparnistet med tillträdesförbud på grund av sitt höga värde för häckande fåglar. Länsstyrelsen ser en risk med utökade möjligheter till båtplatser och hamn, att man kanaliserar fler människor som riskerar att störa fågellivet. Kommunen har gjort en bedömning av påverkan på fåglar i närområdet, dock har fågelskyddsområdet Piparnistet utelämnats vid denna bedömning. Inom området häckar fåglar som är utpekade enligt Natura 2000 och därmed kan en Natura 2000-prövning bli aktuell. Länsstyrelsen bedömer därför att artskyddsutredningen inte är tillräcklig för aktuell detaljplan och att bedömning av påverkan på arter inom Piparnistet behöver inkluderas

Planeringsavdelningens kommentarer

En kompletterande naturvärdesinventering kommer att tas fram inför antagande. Bedömningen är att om det identifieras naturvärdesobjekt med höga värden i den skogsmark som planeras tas i anspråk för bostäder gör den låga exploateringsgraden inom området att det finns möjlighet att skydda naturvärden med endast mindre ändringar i detaljplanen.

Våtmarken fungerar redan idag för fördröjning och rening av dagvatten från samma avrinningsområde. Viss förändring av markanvändningen inom delar av avrinningsområdet kommer att ske men det är från skogsmark till bostäder i form av fritidshus/villabebyggelse.

Hamnområdet har utgått ur planen.

Badplatsen och möjligheten att utöka hamnen försvinner samtidigt som antalet nya bostäder minskar från 20-25 till 6. Vidare försvinner möjligheten att utöka byggnadsarean för befintlig bebyggelse. Eventuell påverkan på Piparnistet kommer att utredas närmare i den naturvärdesinventering som tas fram inför antagande.

Länsstyrelsens yttrande

Artskyddsförordningen gäller som en förlängning av hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Bestämmelserna i Artskyddsförordningen ska vägas in i bedömningen gällande val av områden för exploatering och andra åtgärder. Vid exploatering av områden ska en utredning/inventering visa på vilka skyddade arter, med storlek på populationer som kommer att påverkas, samt beskriva hur påverkan på den/de skyddade arter/arterna ska undvikas.

Fornlämningar

Området har varit hamn under mycket lång tid. Äldsta beläggen sträcker sig tillbaka till 1500-talet. Historiskt kartmaterial pekar även mot att det kan finnas rester kvar av äldre strukturer. Detta tillsammans med platsens långa nyttjande kan innebära att det finns bevarade lämningar inom delar av det nu aktuella planområdet, både på land och i vatten, som kan vara fornlämningar. Enligt 2 kap. kulturmiljölagen är såväl kända som okända fornlämningar skyddade. Länsstyrelsen avser därför att besöka området för att kunna ta ställning till om en arkeologisk utredning inom delar av planområdet behöver genomföras. Den arkeologiska utredningens syfte är att klargöra om idag okända fornlämningar berörs av kommande detaljplan.

Gestaltad livsmiljö

Planförslaget begränsar höjder på både befintliga och nya bebyggelser. Några bilder på befintliga hus i området visas i planbeskrivningen. Ur bilderna ser det ut som att vissa befintliga hus är högre och kommer bli planstridiga om detta planförslag skulle börja gälla. Kommunen bör förtydliga planens konsekvenser för dessa hus.

Planeringsavdelningens kommentarer

Detta kommer att klargöras i ovan nämnda naturvärdesinventering.

Noteras.

Alla områden med befintlig bebyggelse utgår ur planen.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

11 kap. miljöbalken (1998:808), Vattenverksamhet

Hamnen ligger delvis inom ett outrett vattenområde, vilket innebär att en lantmäteriförrättning behöver genomföras för att ta reda på vilka det är som äger vattnet. Det förekommer också andra bryggor och pirar inom det outredda vattenområdet. Länsstyrelsen känner inte till något tidigare beslut eller tillstånd för dessa anläggningar. Anläggningarna är vattenverksamheter och omfattas av tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken. Innan ansökan om tillstånd lämnas in till Mark- och miljödomstolen, ska ett samråd enligt 6 kap. miljöbalken hållas med Länsstyrelsen.

Det framgår att det finns en gemensam dricksvattenbrunn enl. avloppsansökan från Medhamn 1:43 (5 fritidshus + fiskaren) detta har inte Länsstyrelsen någon information om, gemensamhetsanläggningens dricksvattenuttag omfattas av tillstånd enligt 11 kap. 9 miljöbalken.

Marken för gemensamhetsanläggning längst i söder berör ett naturligt vattendrag. Att gräva om eller ändra vattendraget kan omfattas av tillståndsplikt enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Att ändra markens beskaffenhet genom markavvattning omfattas av tillståndsplikt enligt 11 kap. 13 § miljöbalken, i Kristinehamns kommun råder markavvattningsförbud vilket innebär att det omfattas av både en dispensansökan och en tillståndsansökan, tillstånd ansöks hos Mark- och miljödomstolen.

Anläggande av våtmark omfattas av en anmälan- eller tillståndsplikt beroende på dess storlek.

Planeringsavdelningens kommentarer

Hamnområdet utgår ur planen.

Noteras.

Södra delen av planområdet utgår ur planen.

Noteras.

Våtmarken är befintlig.

Länsstyrelsens yttrande

Anläggande av vägtrummor, markkabel genom vattendrag, muddring, anläggande av erosionsskydd omfattas av en anmälan enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Eventuellt vattenuttag från sjön för bevattning av trädgård kan vara anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt 11 kap. miljöbalken beroende på mängden vatten (m³) som avses att tas ut per dygn/år.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras, vägtrumman är befintlig.

Noteras

Detaljplan för Medhamn

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-04-25) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)

FASTIGHETSGRÄNSER MED OSÄKERT LÄGE SOM GRÄNSAR TILL PLANOMRÅDET

Planområdesgränsen går enligt plankartan i fastighetsgränsen till Medhamn 1:38 och Mellerud 1:4. De aktuella gränserna saknar både enligt digitala registerkartan och grundkartan inmätta gränspunkter.

Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanen inte påverkas om gränsen visar sig ha ett annat läge. Risken med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av planen ligger inne på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen.

I denna typ av fall handlar det om att gränsen är ett objekt av vikt för planbestämmelser enligt HMK Handbok Digital Grundkarta 2021 avsnitt 3.3. När en sådan gräns är osäker är det lämpligt att så snart som möjligt utreda gränsen och göra en gränsutvisning där man letar upp befintliga gränsmarkeringar. Visar sig gränsen vara juridiskt oklar krävs det en fastighetsbestämning för att bestämma dess läge. Läs gärna mer om förbättring av kvaliteten på fastighetsgränser i grundkartan i Lantmäteriets informationsblad via denna länk.

Plangränsen i norr går nu mellan Medhamn 1:62 och Medhamn 1:41/Medhamn 1:32.

Lantmäteriets yttrande

När gränsens läge är klarlagd är det viktigt att anpassa planen efter eventuella förändringar av fastighetsgränsens läge. Glöm inte att rapportera in eventuella förbättringar av gränspunkters lägesosäkerhet, genom att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna

STORA AREALER ALLMÄN PLATS I FÖRHÅLLANDE TILL KVARTERSMARKENS BEHOV

Inom planområdet är det mycket stora områden som är avsatta som allmän plats NATUR. Omfattningen av allmän plats förefaller överdimensionerad och mer knuten till exploitörens markinnehav än till vad som kan uppfattas som funktionell skötselarea för kvartersmarkens behov av allmänna platser.

INTE MÖJLIGT ATT GENOMFÖRA FASTIGHETSILDNING PÅ KVARTERSMARK MED STRANDSKYDD

I detaljplanen finns det kvartersmark med användningen V1 (inom egenskapsområdet för g2) där strandskydd kommer att gälla när planen får laga kraft. Det är inte lämpligt att planlägga för kvartersmark som kommer att omfattas av strandskydd när planen fått laga kraft.

Delar av planen som bör förbättras

ÄNDRING AV DETALJPLAN

Planförslaget innebär både förslag till ny detaljplan och ändring av detaljplan. Två befintliga detaljplaner ändras genom att del av dem upphävs. Det framgår dock inte i planbeskrivningen att kommunen även använder sig utav planprocessen för ändring av detaljplan. Kommun bör även komplettera planbeskrivningen med vilka konsekvenser som ändring av detaljplanerna innebär för fastighetsägare och andra berörda enligt 4 kap 33 § PBL.

Planeringsavdelningens kommentarer

Andelen naturmark minskas till att enbart omfatta den naturmark som ska garantera allemansrättslig tillgång till marken närmast vattnet, väster om bostadsmarken på Medhamn 1:62.

Området utgår ur planen.

Texten kompletteras.

Lantmäteriets yttrande

FASTIGHETSKONSEKVENSBESKRIVNING SAKNAS

Det är viktigt att alla som berörs av en detaljplan kan förstå planens konsekvenser för den egna fastigheten/gemensamhetsanläggningen/ledningsrätten. "Av planbeskrivningen ska de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen medför för bland annat sakägare, andra berörda och miljön framgå. Med detta menas att det för i princip varje enskild fastighet bör redovisas vad detaljplanen innebär med avseende på bland annat huvudmannaskap, allmänhetens tillträde, kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar. (Utdrag ur proposition 2009/10:170 s. 435)". Ni har beskrivit vilken markanvändning som planen tillåter men inte konsekvenserna som användningen innebär vid genomförandet.

I det aktuella planförslaget finns översiktliga beskrivningar i texten om de flesta åtgärder, men plangenomförandet och dess konsekvenser behöver beskrivas på ett samlat sätt där respektive fastighetsägare kan förstå vad som detaljplanens genomförande innebär för den aktuella fastigheten gällande kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar.

Beskrivningen av åtgärderna kan till exempel illustreras med en fastighetskonsekvenskarta där förändringar i fastighetsindelning och omfattning av eventuella gemensamhetsanläggningar, med plankartan som bakgrund. Beskrivningen bör innehålla ett utkast till redogörelse av juridiska och ekonomiska konsekvenser, även på fastighetsnivå. Ett sätt att åskådliggöra detta på är att upprätta en fastighetskonsekvensbeskrivning.

REDOVISNING AV BEFINTLIGA SERVICUT SAMT HUR DESSA PÅVERKAS

Under rubriken rättigheter, sidan 26 i planbeskrivningen konstaterar kommunen att det finns flera avtalsrättigheter som kan komma att påverkas av genomförandet av detaljplanen. Lantmäteriet kan inte hitta en beskrivning av hur dessa påverkas vid genomförandet av detaljplanen

Planeringsavdelningens kommentarer

Konsekvenserna för de enskilda fastigheterna kompletteras. I och med att all befintlig bebyggelse utgått ur planförslaget återstår bara mark ägd av planintressenterna.

Områden med servitut har utgått ur planen.

Lantmäteriets yttrande

VILKA FASTIGHETER SKA INGÅ I NY GEMENSAMHETSANLÄGGNING

Enligt planbeskrivningen ska det inrättas flera gemensamhetsanläggningar; vägar, dagvattendiken, VA-anläggningar samt utrymme för uppställning av avfallskärl (samt hamn). Det finns dock inget annat än en översiktlig beskrivning av vilka fastigheter som är tänkta att ingå i de nya gemensamhetsanläggningarna. Det blir därmed svårt för berörda fastighetsägare att förstå hur de påverkas av planen. Planbeskrivningen behöver därför kompletteras.

REDOVISNING AV KOSTNADER FÖR FASTIGHETSÄGARE PÅ GRUND AV GA

När kommunen väljer att låta en detaljplan ha enskilt huvudmannaskap för allmänna platser i stället för kommunalt ska de allmänna platserna genomföras genom att en gemensamhetsanläggning (ga) bildas där de ingående fastigheterna ansvarar för utbyggnad och underhåll av de allmänna platserna. Det är viktigt att ägarna till de fastigheter som ska ingå i ga:n kan läsa av fastighetskonsekvensbeskrivningen att de behöver bidra till kostnaden för drift och eventuellt utbyggnad av de allmänna platserna. Vid Lantmäteriets genomläsning har inte någon sådan redovisning hittats i de aktuella planhandlingarna.

FÖR DÅLIG BESKRIVNING AV PÅVERKAN PÅ BEFINTLIG GEMENSAMHETSANLÄGGNING

I planbeskrivningen omnämns inte gemensamhetsanläggningen Medhamn ga:1, en gemensamhetsanläggning för väg. Det ser ut som att fastigheter inom planområdet nyttjar en delsträcka av gemensamhetsanläggningen för utfart mot allmän väg. Det är inte omnämnt i planbeskrivningen att eller hur delägarna i Medhamn ga:1 påverkas av planarbetet. Lantmäteriet har i samband med flera avstyckningar förrättade efter gemensamhetsanläggningens bildande bedömt att nybildade fastigheter inte kan anslutas till gemensamhetsanläggningen med anledning av föråldrade andelstal. Detta kan vara ett skäl att ompröva gemensamhetsanläggningen. Om utfart ska ske via Medhamn ga:1 bör det förtydligas att gemensamhetsanläggningen

Planeringsavdelningens kommentarer

I det minskade planområdet är det bara Medhamn 1:36 och Medhamn 1:62 som berörs.

All allmän plats utom naturområdet på 1:62 utgår. Utgångspunkten är att de nya fastigheter som bildas på 1:62 står för den framtida skötseln.

Information om Medhamn ga:1 införs i planbeskrivningen. Det ligger dock utanför ramen för denna detaljplan att initiera en omprövning av gemensamhetsanläggningen.

Lantmäteriets yttrande

måste omprövas för att införliva tillkommande fastigheter i gemensamhetsanläggningen. Detta görs genom en anläggningsförrättning. Upplysningsvis gäller följande: Samfällighets-/vägföreningen, någon av de delägande fastigheternas ägare, markägaren som upplåter utrymme, eller kommunen kan ansöka om anläggningsförrättning hos Lantmäteriet. I förrättningen görs en prövning om det går att införliva den nya vägen i den befintliga gemensamhetsanläggningen. Alla delägande fastigheter blir sakägare i förrättningen

Om utfart inte sker via Medhamn ga:1 behöver alternativet redovisas i planbeskrivningen tillsammans med en beskrivning av vilka konsekvenser detta medför för berörda.

REGLERING MED SEKUNDÄR EGENSKAPSGRÄNS

Egenskapsgräns och sekundär egenskapsgräns kan korsa varandra utan inverkan på de bestämmelser som de reglerar. I plankartan har ni planlagt områden som avgränsas av sekundär egenskapsgräns inom områden som avgränsas av egenskapsgränser. En sekundär egenskapsgräns gäller fram till användningsgräns, planområdesgräns och sekundär egenskapsgräns, det vill säga att egenskapsgränsen inte har någon inverkan på bestämmelsens utbredning.

KONTROLLERA FASTIGHETSGRÄNSER AV VIKT FÖR PLANLÄGGNINGEN MED 0,025 METERS LÄGESOSÄKERHET

I planförslaget finns det användnings- eller planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stornät kan ha god "intern" lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras.

Lantmäteriets yttrande

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser. Om ni kontrollmäter gränspunkter, se till att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

TVEKSAMT OM VÄSENTLIGHETS- OCH BÅTNADSVILLKOR KAN UPPFYLLAS

I planförslaget finns ett g-område utlagt på ett område där det enligt planbeskrivningen ska finnas en gemensamhetsanläggning för hamnanläggning. Det är tveksamt om det kommer vara av väsentlig betydelse för de tänkta fastigheterna att ha del i anläggningen - 5 § anläggningslagen (väsentlighetsvillkoret). Dessutom är det tveksamt om anläggningen medför en sådan vinst att den överväger de kostnader och olägenheter som anläggningen medför - 6 § anläggningslagen (båtnadsvilloret). Kommunen bör överväga att hitta en annan lösning än att lägga ut g-område.

I planbeskrivningen anges att ett markområde planläggs som "gångväg", syftet är att säkerställa ett gångstråk till badplatsen. Vilka fastigheter ska ansvara för gemensamhetsanläggning för gångstråk? Vem är ansvarig för badplatsen? Är syftet med gångstråket att agera gångväg till badplatsen är det svårt att motivera väsentlighetsvillkoret.

För att kunna frånga väsentlighetsvillkoret behövs ett medgivande från de fastigheter som ska delta i gemensamhetsanläggningen. Det går således inte att tvinga in en fastighet att delta i en gemensamhetsanläggning som inte är av väsentlig betydelse för fastigheten (något som behövs för fastighetens

Planeringsavdelningens kommentarer

Kontrollmätning är inte aktuellt i detta fall.

Möjligheten att bygga ut hamnanläggningen har utgått ur planen.

Området för gångvägen utgår ur planen och badplatsen planläggs som naturmark.

Lantmäteriets yttrande

funktion, ett påtagligt behov för fastigheten att ha tillgång till en anläggning av ifrågavarande slag). Även om de deltagande fastigheterna har träffat en överenskommelse (medgivande) kan det vara nödvändigt att pröva väsentlighetsvillkoret - större utrymme får nämligen inte tas i anspråk än som behövs med hänsyn till fastigheter som enligt väsentlighetsvillkoret kan anslutas utan stöd av medgivande.

Dessa frågor behöver ni beskriva i planbeskrivningen, risken är annars att planen inte går att genomföra.

g-OMRÅDE PÅ ALLMÄN PLATS MED ENSKILT HUVUDMANNASKAP

I detaljplanen finns det utlagt markreservat för gemensamhetsanläggning (gområde) på allmän plats med enskilt huvudmannaskap. För detaljplaner med enskilt huvudmannaskap finns det regler i 6 kap. 1 § 3 st. PBL med innebörden att gemensamhetsanläggning/ar ska bildas för genomförande av de allmänna platserna. Detta medför att det inte behöver avsättas några markreservat för gemensamhetsanläggningar (g-områden) på allmän plats utan det kan endast vara meningsfullt att ange inom kvartersmark.

Generellt kan sägas att det i princip inte är lämpligt att tillåta enskild användning av allmän plats. Om kommunen med stöd av markreservatet vill tillåta en anläggning för annat ändamål än vad som angivits för den allmänna platsen vid enskilt huvudmannaskap, strider det som huvudregel mot detaljplanen att upplåta gemensamhetsanläggning för detta ändamål.

REGLER FÖR MARKÅTKOMST OCH ERSÄTTNING INOM MARKRESERVAT

För att berörda fastighetsägare ska förstå hur de påverkas av planläggningen behöver det framgå av planbeskrivningen vilket regelverk som gäller vad avser markåtkomst och ersättning när en rättighet ska upplåtas inom markreservatet. Lantmäteriet har inte hittat någon skrivning om detta.

Planeringsavdelningens kommentarer

Det g-område som lagts ut i det uppdaterade planförslaget bedöms klargöra intentionen med planläggningen och göra det tydligt att det finns möjlighet att lägga en rörledning genom naturmarken.

Inom naturmarken och den tekniska anläggningen är det planintressenterna som är markägare och de är införstådda i vad planläggningen innebär.

Lantmäteriets yttrande

REDOVISNING AV HUR BEFINTLIGA PLANER PÅVERKAS

I planbeskrivningen finns bl.a. på sidan 37 en redovisning av vilka befintliga detaljplaner som finns inom planområdet. För att underlätta förståelsen för de som inte är insatta i hur systemet med detaljplaner fungerar bör det även framgå vad som sker med gällande detaljplaner och eventuella fastighetsindelningsbestämmelser som berörs av planarbetet. För en befintlig detaljplan där endast en del av området berörs av ett planförslag kan detta till exempel beskrivas genom en text i stil med "Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet."

Glöm inte att kontrollera så att gällande plan/planer och eventuella fastighetsindelningsbestämmelser fortfarande går att genomföra efter att den aktuella planen fått laga kraft. Det ser ut som att en mindre del av gällande plan kommer att kvarstå i gatumarken som förbinder den norra och den södra delen av planen i och med nytt förskjutet läge av gatumarken i ny detaljplan.

Planeringsavdelningens kommentarer

Texten och illustrationerna har kompletterats.

Region Värmlands yttrande

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Kristinehamns kommun och vill lämna följande synpunkter.

Vi har inget att erinra mot de föreslagna planändringarna, förslaget föranleder inga kollektivtrafikåtgärder.

Svaret har tagits fram i dialog med regional utveckling och regionfastigheter.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras.

Värmlands museums yttrande

Museet har generellt inget att invända mot den föreslagna detaljplanen gällande inverkan på kulturmiljövärden.

Den knuttimrade bod som omnämns i planbeskrivningen finns eventuellt markerad på en karta över Laga skifte från 1866 (nedan schematiskt markerad med underlag från Lantmäteriets historiska karta: beteckning 17-vil-77). Med detta i beaktande är det baserat på byggnadens förmodade ålder av intresse att den får visst skydd i de nya planbestämmelserna. Underlaget gör det dock svårt att göra en mer ingående bedömning av byggnadens skick baserat på befintligt foto.

Planeringsavdelningens kommentarer

Denna del av planen har utgått.

Kommunala yttranden - Miljö- och byggnadsnämnden

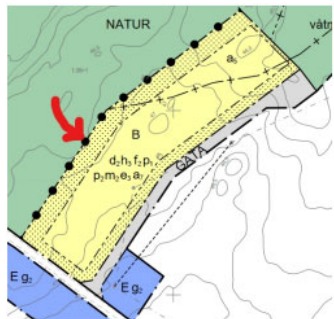
Förvaltningens yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har följande synpunkter.

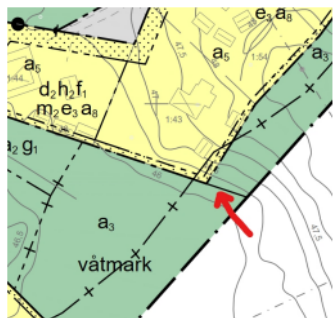
Byggenhetens synpunkter:

Bestämmelserna a2 och a3 gällande upphävande av strandskydd skulle kunna ligga under en och samma bestämmelse då de betyder samma sak?

I plankartan längst ner i söder, se bild nedan, finns bestämmelse om tydlig tomtplatsavgränsning i form av står det att det ska finnas en tydlig tomtplatsavgränsning. Behövs denna bestämmelse i området som ligger utanför strandskyddat område?

Vidare funderar byggenheten på vad detta streck innebär? Se bild nedanför.

Planeringsavdelningens kommentarer

De delar av planen som berörs av synpunkterna har utgått ur planen.

Kommunala yttranden - Miljö- och byggnadsnämnden

Måste marklovet hanteras separat efter att planen vunnit laga kraft eller kan det regleras i planskedet?

Ett reningsverk kan kräva någon form av markbädd eller infiltration som efterföljande rening. Infiltrationen/markbädden kan behöva höjas upp beroende på grundvattenytan för att få tillräckligt långt avstånd till den. Skulle man då söka marklov för detta och det inte går igenom, kan det vara svårt att få till en efterföljande rening som kan behövas för att nå upp till den skyddsnivå som gäller i området.

Sida 13 mindre stavfel. Stycke 4 andra raden stavfel 6,5 "metermed"

Sida 28 Det räcker med att skriva reningsverk med efterpoleringssteg istället för efterpolering/infiltrationsanläggning. Eftersom efterpoleringssteg omfattar både infiltrationsanläggning och markbäddsanläggning som kan vara alternativ som efterpoleringssteg.

Sida 28 och 29 – Samtliga avloppsanläggningar ska "ansökas om" istället för anmälas. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten istället för miljö- och hälsoskyddsavdelningen.

Sida 33 ska det inte vara samfällighetsföreningar under rubriken Drift vatten och avlopp istället för gemensamhetsanläggningar?

Sida 52 ska det vara Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen istället för miljöförvaltningen.

Planeringsavdelningens kommentarer

Eftersom planen numera bara omfattar ny bebyggelse hanteras marklov i samband med bygglov. Även ansökan och godkännande av VA-lösningar hanteras av miljö- och hälsoskyddsmyndigheten i samband med bygglov.

Noteras. Berört området har dock utgått ur planen.

Hela avsnittet har arbetats om.

Se ovan, avsnittet har arbetats om.

Ändras.

Ändras.

Bergslagens räddningstjänst

Bergslagens Räddningstjänst har granskat inkomna handlingar och har inget att erinra i ärendet.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras.

Sakägare 1

Vi har följande synpunkter eller bättre uttryckt önskemål om justeringar på föreslagen detaljplan.

Utan inbördes ordning:

1. Korrigera fastighetsgräns i detaljplan för Medhamn 1:24 så att den i "sydväst" inte viker av från piren utan följer riktigt fastighetsgräns som sträcker sig vidare ut i vattnet. Medveten om att detaljplanen inte kan förväntas ha fullt korrekta "mått" så sparar det oss en hel del onödig framtida diskussion avseende fastighetsgränsens sträckning.
2. Nuvarande krav om anslutning till gemensamhetsanläggning för avlopp innan fullstor byggnadsarea får uppföras riskerar att sätta oss som "gisslan". Om än osannolikt, så har vi ingen möjlighet att påverka eventuell anslutningsavgift (sätts av ägare) eller tidplan för uppförande (bestäms av ägaren). Vi är positiva till en gemensamhetsanläggning men kan inte hamna i händerna på 3:e part. Tillåt därför fullstor byggnadsarea (200m² eller mer) utan krav på anslutning. Krav på avlopp enligt gängse regler för sjönära läge skall såklart fortsatt gälla.
3. Ändra tillåten byggnadsarea till en % sats av fastighetsstorlek. Med hänsyn till fastigheternas storlek 15–20%. Det ger möjlighet till ett mer proportionerligt utseende vid uppförande av hus och kanske inte fullt så viktigt speglar det på ett mer rättvist sätt erlagd summa vid fastighetsköp.
4. Begränsa inte möjlighet till avstyckning utifrån nuvarande tillåtna antal fastigheter men knyt en eventuell avstyckning till krav om anslutning till gemensamhetsanläggning. Det löser er idé om att med morot locka anslutning till gemensamhetsanläggning samtidigt som ingen fastighetsägare blir bakbunden då en avstyckning till två fastigheter eller fler möjliggör gemensamhetsanläggning inom egen gräns. Sätt trots allt någon form av minimigräns för fastighetsstorlek men låt den vara densamma för hela området. 1000m²??

Planeringsavdelningens kommentarer

Planområdet har ändrats sedan samrådet varför Medhamn 1:24 och övriga redan bebyggda fastigheter har utgått ur planen.

Sakägare 1

5. Flytta gemensamhetsanläggning närmare nuvarande fastigheter. Markförhållandena med mycket berg och sten gör avloppsläggning komplicerad och onödigt kostsam vilket kommer bli ett hinder när boende vill ansluta. Lämplig mark bör finnas nordost om hamnområde där det i nuvarande förslag är inritat en tomt. Kräver vidare utredning.
6. Föreslagen flytt av hamnens södra pir är olämplig med hänsyn till nuvarande badplats och berg i vattnet som sannolikt innebär sprängning vid en utökning av hamnbassängen. Undersök möjligheten att anlägga hamn längre in i viken alternativt på udden som enligt utsago tidigare varit hamn för både fiskebåtar och äldre tiders handelsfartyg.

Planeringsavdelningens kommentarer

Se kommentar på föregående sida.

Sakägare 2

Bakgrund.

Vi äger en fastighet i närområdet sedan nästan 50 år. Då var Medhamnsområdet levande med jord och skogsbruk, sågverk, yrkesfiskare, militärt övningsområde och en hamn för fritidsbåtar.

Efter något år började markägaren begränsa möjligheterna att besöka hamnudden genom mekaniska hinder och ingångna avtal avslutades. Yrkesfiskaren såg sig tvingad att investera i en egen fiskehamn. Det förefaller som både gamla ägaren och idag arvtagaren hade en medveten strategi att göra hamnområdet öde, vilket också lyckats.

Reflektioner.

Varför bekosta en detaljplan? Ett normalt bygglovsförfarande har prövats men inte varit framgångsrikt pga strandskyddet.

Detaljplanen kan bli en väg framåt om det går att locka skattehungriga kommunpolitiker med stora villor och därmed skatteinkomster.

Utförandebeskrivningen är mycket vag och innehåller inga direkta åtaganden. Det presenteras ingen huvudman endast att kommunen inte är huvudman. Den beskriver att varje fastighet får vara 200m² plus attefallshus plus friggebod ,därtill kommer väl en carport. Med 15 utebelysningar på varje fastighet så behöver nog inte besättningen på rymdstationen kika för att hitta Medhamn.

Ett troligt scenario är nog mera , om markägarna får sin detaljplan så byggs varsin familjegrupp av fastigheter och sedan stängs området. Den kunskapen har de redan bevisat att dom besitter.

Slutsats.

Områdets betydelse både historiskt och idag, både för bygden och allmänheten kan inte nog understrykas. Därför är det inte lämpligt att fylla området med bostäder.

Strandskyddet bör vara 300 m för hela området och enda utvecklingen bör gälla fiskehamnen.

Planeringsavdelningens kommentarer

Planområdet har ändrats sedan samrådet och planen möjliggör nu bara sex nya bostäder.

Föreningen för byggnadskulturs yttrande

Föreningen för byggnadskultur har tagit del av ovanstående planförslag och vill anföra följande.

Detaljplanen vill tillskapa områden för nya fastigheter och samtidigt samordna det nya regelverket med villkoren för de redan befintliga fritidshusen.

I planen utpekas fyra nya områden med en möjlighet att bebygga med 25 nya fastigheterna. Områdena är skilda från Vänerstranden men kommer naturligtvis att påverka befintlig bebyggelse och verksamheter med mer trafik etc. Den kan alltid uppstå konflikter medan äldre och nyare bebyggelse.

De äldre fastigheterna får ökade byggytor och högre nockhöjd. Som anges i planen består de äldre byggnaderna av en "spretig" fritidshusbebyggelse från mitten av 1950-talet och det tycks ej finnas några fastigheter som borde undantagas eller särbehandlas.

De tänkta nya områdena omfattas idag av s.k. halvgammal skogsmark och i dagsläget finns inga byggnader på dessa områden.

Hamnen kommer att påverkas då ökat antal fritidsbåtar ska konkurrera med befintlig fiskeriverksamhet. Fiske har bedrivits i Medhamn åtminstone sedan 1800-talet. De eventuella historiska lämningar som finns, som fiskeribodar och dylikt bör naturligtvis bevaras.

F.ö har vi ingenting annat att anföra mot planen.

Planeringsavdelningens kommentarer

Planområdet har ändrats sedan samrådet och omfattar numera ingen befintlig bebyggelse.

Sällskapet för naturskydds yttrande

Medhamn samrådsyttrande ny detaljplan

Vänerkusten söder om Kristinehamn är bebyggd med fritidshus eller är på annat sätt svårtillgänglig. Men vid Hults hamn, Baggerud och hamnudden vid Medhamn ges möjlighet att uppleva Vänerns mäktighet. Tyvärr finns inte längre denna möjlighet vid Baggerud som stängts för allmänheten med grind och skylt lydande "Privat mark". Hults hamn, Baggerud och Medhamn ligger längs "Vänerleden" som är klassad som nationell cykelled.

Planförslaget ger möjlighet till fler bostäder, men ger tyvärr inget stöd för en bredare allmänhet att besöka hamnudden för att uppleva Vänerhavets fria vattenhorisont.

För att säkra denna tillgång bör även Hamnudden ingå i detaljplanen och betecknas med "NATUR". Planbestämmelser eller överenskommelser med vägsamfälligheter skall också säkra allmänhetens möjlighet att med bil ta sig ner till Hamnudden.

Vägen till Hamnudden skall skyltas upp. Hamnudden skall vara bilfri. Parkering skall ske utanför udden, förslagsvis i anslutning till redovisat området för tekniska anläggningar. Enkla anordningar som underlättar för besökare skall kunna uppföras. Igenväxning av udden skall begränsas, uppväxande sly längs stränderna skall tas bort

Planeringsavdelningens kommentarer

Eftersom kommunen inte är markägare och huvudmannaskapet för den allmänna platsen är enskilt kan detta bara åstadkommas genom att kommunen köper in marken vilket kommunen inte har något intresse av att göra. Tills vidare gäller allemansrätten.

Ellevios yttrande

Samrådsyttrande - Detaljplan för Medhamn, Kristinehamns kommun

Ellevio AB har mottagit underlag för ärendet och har följande synpunkter.

Ellevio har luftledning 0,4 kV till de befintliga fastigheterna i området. Vid nybyggnad av flera nya fastigheter behöver ledningarna förläggas i mark och det behövs en ny transformatorstation i området. Vi önskar en tidig dialog kring detta.

Placering av stationen sker i samråd med Ellevio. Den behöver planstöd i form av ett E-område i plankartan med en yta på minst 8x8 meter. Vi rekommenderar att E-områden för respektive användning namnges som exempelvis E1 Transformatorstation, E2 Avfallsanläggning osv.

Skulle en markförlagd ledning gå över kvartersmark behöver den förses med u-område.

Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställaren. Se ytterligare information i bifogad bilaga.

Planeringsavdelningens kommentarer

Efter kontakt med Ellevio har det framgått att det för närvarande inte går att peka ut ett lämpligt läge för en framtida transformatorstation i samband med planläggningen.

Vattenfalls yttrande

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätanläggning inom område för aktuell detaljplan eller inom dess direkta närområde och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras.

Skanoval yttrande

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanoval teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Planeringsavdelningens kommentarer

Noteras.